

Szellemi export

Tatabányai szabadalom alkalmazásával építik fel Svájc legnagyobb cellulósgyárának új szennyvíztisztító berendezését. A Tatabányai Szénbányák víztisztító és dúsító berendezések gyárában ugyanis már sorozatban készítik az ipari szennyvizeket, illetve az ipari célt szolgáló nyersvizek tisztítására alkalmas berendezéseket. A svájci gyár, a Cellulosefabrik Attisholz AG egyszéri felhasználására megvásárolta az egyik tatabányai víztisztító eljárás alkalmazásának jogát. Naponta nagy mennyiségű, körülbelül 60 000 köbméter vizet tisztítanak majd meg az új berendezéssel.

Alkalmazásával rendkívül kedvező helyzetbe kerül a svájci gyár. A megtisztított vizet ugyanis újra felhasználhatják a gyártási folyamatban. A kiszűrt, iszappá sűrített rostos anyagot pedig, mint értékes papíripriai alapanyagot értékesíthetik. Az új tisztító berendezés üzembehelyezésével a természetvédelmi előírásoknak is eleget tesznek, mert elejét veszik annak, hogy a hatalmas cellulósgyár erősen szennyezze vize kárt tegyen a folyók, patakok élővilágában.

Egy váltás üvegnemű

Boros-, sörös-, üdítő italos, különféle colás üvegeket visszaváltani az élelmiszerüzletekben nem mindig népszerű cselekedet. A kiszolgáló, akinek munkaköri kötelessége közé tartozik az üvegek visszavétele, sokszor úgy tekint ilyen alkalmakra a vásárlóra, mintha az — enyhén szólva — valami vétséget követett volna el. Ugyanúgy tudja pedig a kereskedő, az elárúsító, mint ahogy a vásárló is, hogy az üres üvegek visszaváltására, annak lebonyolítására törvényerejű rendelet született, amely olvasható a Magyar Közlöny 1970. március 11-i számában. Ez az Országos Anyag- és Árhivatal elnökének 1/1970. A. H. számú rendelete, amelynek 8. paragrafus első bekezdésének b) pontja így hangzik: „Kötelesek az üzletekben forgalomba hozott áruk rendeltetésszerű használatára alkalmas betétidőz üveg palackját — függetlenül attól, hogy azt az árujelölésgeken belüli választékot (például hazai vagy import-sör) üzletükben árusították-e vagy töltött állapotban hol vásárolták — az árhatalom által megállapított betétdíj ellenében a nyitvatartási idő bármelyik időszakában visszaváltani.”

Ez a rendelet él és hat, gondolná az egyszerű halandó. Dr. F. Gy. olvasónk is erre gondolva akarta beváltani üres Pepsi-Colás üvegeit még szeptember 4-én a Csongrád megyei MÉK tarjáni ABC-áruházában. Szándékát azonnal elutasították, azaz hogy február óta üzletükben nem árusítanak Pepsi-Colát, a korábbi vásárlásból származó üres üvegeket augusztus 1-ig visszaváltották. Ezzel azt is közölték, hogy a vásárló, aki később „ébredt” fel, mehet a söhivatalba. Olvasónk nem ezt tette, hanem kérte a panaszkönyvet és bejegyzte sérelmét, amelyre az üzlet vezetője, Mágori Imre szeptember 11-én levélben válaszolt, s a többi között ezt írta: „Az eladó helyesen járt el a Pepsi-Colás üveggel kapcsolatban az Anyag- és Árhivatal 1/1970. számú rendelete értelmében.”

Az üzlet vezetője ugyanazt a rendeletet idézte, illetve csavarta ki, amelyet a cikk elején mi is hangsú-

Szakmai kollégium alakult a vízügyi igazgatóságon

A gazdálkodás fegyelme, a gazdálkodási szemlélet egy-szerűsítése szigorú követelménnyé lépett elő, különösen az országos gazdaságpolitikai aktívá óta. Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságon szakmai kollégiumot hívtak életre, éppen e követelmény jegyében. A kollégium meghallgatásával dönt az igazgatóság vezetője minden fontos kérdésben. Ülésein napirendjére tűzik mindenekelőtt a legfontosabb párhuzamosított és gazdaságpolitikai elhatározások

szakmai megbeszélését, az ezekből adódó speciális feladatok meghatározását; az ágazatfejlesztési és finanszírozási kérdéseket; a vízgazdálkodási társulatok szervezési témáit; az éves feladattervet stb.

Első ülését már meg is tartotta az ATIVIZIG szakmai kollégiuma, s ezen áttekintette a vízügyi beruházások helyzetét, megfelelő határozatokat hozott a beruházások gazdaságosabb szervezésére, a határidők betartására.

Ülést tartott a TOT elnöksége

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége kedden ülést tartott. Az ülésen ott volt dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese.

Az elnökség meghallgatta Szabó István elnök tájékoztatását a Parlamentben a közelmúltban megtartott gaz-

dasági aktíváertekezeletről és megbeszélte azokat a tapasztalatokat, amelyeket a termelőszövetkezetek gazdálkodásában is hasznosítani lehet. A TOT elnöke hangsúlyozta, hogy

a szövetkezetekben is jelennek azok a gondok, amelyek a népgazdaság különböző ágazataiban, elsősorban a beruházásoknál fennakadást okoznak.

A térszerek a megkezdett építkezéseket sok helyen nem tudják befejezni, néhol évenként át húzódik az építkezés. Elsősorban a növekvő beruházási költségek miatt kerülnek a gazdaságok nehéz helyzetbe. A termelőszövetkezetek gazdálkodása sokfelé azért sem zavartalan, mert több közös gazdaság még nem heverte ki az előző év elemi csapásainak következményeit, ezek az üzemek nem tudják tartani a tagok jövedelmi színvonalát sem. Szabó István

foglalkozott a zöldségellátás és a cukorrépa-termesztés problémáival.

Ahhoz, hogy a mezőgazdaságnak ebben a két növénytermesztési ágazatában lényegesen javuljon a helyzet, korszerűsíteni kell a termelést. Ehhez azonban anyagi eszközök szükségesek, a gazdaságok ugyanis önmaguk képtelenek előteremteni a termelés fenntartásához szükséges pénzalapokat.

A TOT elnöksége megállapította, hogy a termelőszövetkezetek Kölcsönös Társaságai Alapjának létrehozásával kapcsolatban kidolgozott elgondolásokat a térszerek vezetői általában kedvezően fogadták.

Az elnökség megvizsgálta a térszerek belső ellenőrzésének megjavítására tett intézkedések eredményeit.

A TOT elnöksége határozatot fogadott el arról, hogy december 6-ra összehívják az Országos Tanács ülését, amelyen

elemzik a térszerek gazdasági helyzetét. Ezen terjesztik majd elő a térszerek II. országos kongresszusának összehívására és a kongresszus irányelveire vonatkozó javaslatokat is.

Téesz - paradicsom

A harkányi gyógyvíznek legendája van. Akik eljárnak a hegyes Dunántúlra vagy az Öngógyező és Biztosítási Csoport viszi el őket tíznapra pihenni, üdülni, mind elolvassák a találó feliratot, nézegetik a modern figurákat, amelyek megelevenítik a hajdani történetet.

„Dél felől, ha szemre veszed, a harsányi csúcsos hegyet, láthatod, hogy több barázdá van a sziklás hegybe szántva, és kakas, bak, macskaláb-nyom, látszik a hegygerinc hátán, ... az ördög látva vesztét, toppantott nagyot, lyuk támadt és elnyelte legott. Hol pokorra ment, a földből kénzágú, meleg víz tört föl...”

Csalódott ugyanis a lópatás, a szépséges Herka nevű lánykát kívánta, de nem kapta meg. Mérgében bűdös vizet fakasztott. Ez most Harkány ipara, idegenforgalma, tőkéje.

AZ ÜDÜLÉS NÉPMOZGALOM

Téesz-paradicsomnak is nevezhetnének. Rendre érkeznek a szövetkezeti gazdák az ország különböző tájairól, Csongrád megyéből, Szegedről is. Népmozgalom ma már az üdülés, az országjárás. Hajdanán, tíz esztendővel ezelőtt, valósággal csábítani kellett a szövetkezeti tagokat, hogy üdülni menjenek, idegenkedtek, sajnálták azt a kevés keresetet, amitől a tíz nap alatt elesetek. Nagy rábeszélésre elutaztak, ám két-három este után az Állami Biztosító emberki úgy számoltatták, ki maradt még, ki „oldott kerekét”. Pedig akkor is, ma is az ország legzebb helyei; Hévíz, Harkány, Debrecen, Budapest, Paráds, meg Hajdúszoboszló nyújt élményekben felejtethetetlen napokat, gyógyulást, pihenést.

Hol van már az az idő? Tíz év alatt Csongrád megyéből 4 ezer 315 téesz-tagot üdültetett az Öngógyező és Biztosítási Csoport. Harkányt 1836-an keresték fel. Nem

véletlenül. 1961-ben kezdődött itt a csoportos üdültetés, 200 embert fogadott a Pécs környéki falu. Tíz esztendő nagy változásokat hozott. Fellendült az idegenforgalom, szállodák épültek, kórház és a falubeliek is módosodtak. Megtalálták módját a leghasznosabb életformának. A környeztet, az új házak mind erről tanúskodnak. Igaz, nem tartanak ott, ahol Hévíz, de 1961-től összesen 21 ezer CSEB tag üdült itt, ennek 95 százaléka téesztag, leginkább 55 éven felüli. A fiatalok nyáron rajzanak. Van olyan nap, amikor 10—12 ezer ember is megfordul itt.

Jól ismerem az üdültetés mozzanatait; emlékeket, arcokat őrzök, hangulatot. Tudom, hol van Hévízen a pletykapad, a tóban rá-rátelepednek, különösen akiknek bőven akad mondanivalójuk. Előtte Soós Ferenc téesztag levele, amit Harkányból írt haza családjának.

„Álmomban sem gondoltam, hogy ilyen jó lesz, és ilyen kedvesen fogadnak bennünket. Mindjárt, hogy beléptünk a Napsugár Szállóba, szép tiszta szobákat jelöltek ki, ahol lakunk. Szépen paplannal takarozunk, ha olvasni akarunk, meggyújtjuk a villanyt, az ágyak mellé éjjeli lámpákat szereltek. A fürdést meg el se tudom beszélni, olyan jó. Aranyat ér az itteni víz. Reggelit, ebédet, vacsorát az étteremben adnak, pincérek szolgálnak fel. Mindennap húst eszünk. Kirándulásra is vittek, a siklósi várba. Hatalmasak a falai. Zsigmond királyt ide zárták a nemesek, a kazamatákba, vagy hogy hívják. Szóval, sok itt a látvány.”

EMBERI KÖZÖSSÉGEK

Egyre többen igénylik az üdülést. Nemcsak pihennek, ismerkednek a tájjal, az emberekkel. Harkányban egy-

egy időnyben 3 ezer 200 téesztag kap helyet. Az ország 13 megyéből és Budapestről is érkeznek. Bevált a CSEB. Napjainkban többmillió tagja van, megynként 60—120 ezer. Emberi közösségek lettek. Az öngógyezés nélkülözhetetlen minden társadalomban. Már a rómaiaknál találkozhattunk legprimitívebb formáival. Hazánkban a világban egyik legfejlettebb formája van a biztosításnak. A CSEB különböző módzataival minden igényt kielégít.

Október végén összehívták Harkányba azokat, akik ezt a tömegmozgalmat szolgálják. Napokig vitatták a tapasztalatokat, a tennivalókat, mert az igények nőnek, egyre nőnek, és tíz nap üdülés alatt a szövetkezeteknek a lehető legtöbbet kell nyújtani. Vannak javítanivalók: fele arányban nyáron is üdülnének ezentúl, több kétágyas szobát bocsássanak rendelkezésükre, színház előadás legyen minden csoportnak.

Jó volt hallani a vitát. A számok árulkodtak. Nemcsak arról, hogy az „utazó-öregség” idejét éljük, hanem arról is; intézményesen, gondosan törődnek az idős, fiatal szövetkezetiek szociális gondozásával, pihenetetésével. Áldoznak a termelőszövetkezetek is. Jövőre például százszemélyes új üdülő nyitja kapuit Harkányban, amit közös összefogással néhány baranyai gazdaság épít. Eggyel több lehetőség.

És a csereüdülések jugszláv, csehszlovák, lengyel kapcsolatokról; jönnek ide Baranyába, s mennek innen a téesztagok. Modern „népvándorlás”. Ki merete remélni? Nem olyan régen szokás volt az előregedett parasztozat kizavarni saját hájukból, meghúzhatták magukat az istállóknak, a padlásokon, kitaszítva, kenyéren, vízen szeretet, gondoskodás nélkül. Rövid idő, nagy változás. Még nagyobb remények.

ÖSSZEFOGÁSSAL TÉESZÜDÜLŐT!

Hét esztendővel ezelőtt újságikkben vettem fel, Szegeden megépülhetne téeszösszefogással egy üdülő. Minden feltétel meg volt hozzá. Mégis, minden maradt a régiben. Talán most sem lenne késő, közös összefogással a megye szövetkezetei felépíthetnék.

Nézegeteni az üdülőket. Boldogok. Otthon hagyták apró kis gondjaikat, nevetgélnek, vidáman töltik az időt. Szép ősz jár rájuk. Kedvez az idő. Ilyen lehetett a paradicsomban. Talán ilyen se.

Sz. Lukács Imre

Épül a Nívó Ksz üzemháza

Mint ismeretes, a Nívó Falpari Ksz súlyos anyagi zavarba került az év elején, s úgy látszott, nem tudja befejezni a megkezdett üzemház építkezését. A szövetkezet nemrég segítséget kapott a szegedi, a megyei ktsz-ektől: a KISZÖV Közgazdasági Bizottsága megvizsgálta a beruházás helyzetét és javasolta, hogy a Csongrád megyei szövetkezetek Kölcsönös Fejlesztési Alapjából nyújtsanak anyagi támogatást, hitelt a Nívónak.

A javaslat alapján a megyei szövetkezetek képviselői 4,5 millió forintos hosz-

szú lejáratú, valamint 2,4 millió forintos eseti hitelt szavaztak meg a Nívó számára, az utóbbit 1972 végéig kell visszatéríteni. Az „utolsó órában” érkezett segítség nyomán — mint ahogy a helyszínen tapasztaltuk — újult erővel indult meg az építkezés. Halmi Imre, a szövetkezet elnöke elmondta, hogy december 15-én így megkezdődhet a régi raktár, illetve festőüzem kitélepitése a részlegesen elkészült új csarnokba. A termelés sem áll le, hanem a folyamatosan áttelepülő egységek a lehetőség szerint

nyomban megkezdik a munkát. Az áttelepülés előrelátólag 1972 január végéig tart.

A szegedi ipari szövetkezet számára kedvező jel, hogy termelése az építkezés idejében nem csökkent, s eddig mintegy 32 millió forint értékű árbevétellel 2 millió 700 ezer forintos nyereséget ért el. Az év végére a termelési érték előrelátólag elérheti a 42 milliót, s a nyereség pedig a 3 és fél milliót. Természetesen ebből a pénzből legnagyobb részt az építkezésre, illetve a termelés újjászervezésére fordítják.